

Vergaderjaar 1987–1988

20369

Regels met betrekking tot voorzieningen voor telecommunicatie (Wet op de telecommunicatievoorzieningen)

B

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 20 november 1987

No. W09.87.0364.

Bij Kabinetsmissives van 11 augustus 1987, no. 22, en 18 september 1987, no. 57, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Verkeer en Waterstaat, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt onderscheidenlijk een voorstel van wet met memorie van toelichting, houdende regels met betrekking tot voorzieningen voor telecommunicatie (Wet op de telecommunicatievoorzieningen) en een gewijzigde tekst van artikel 18, met bijbehorende aangepaste toelichting, alsmede de als gevolg daarvan op een klein onderdeel gewijzigde tekst van artikel 20, van het voorstel van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen.

1. In de toelichting op onderdeel c van artikel 1 (bladzijde 44, memorie van toelichting) ware naar de mening van de Raad van State volledigheidshalve op te merken dat ten opzichte van de geldende Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Stb. 7) het element «vaarten» (onder 2°) is weggelaten.

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 2 december 1987

Blijkens de mededeling van de directeur van Uw kabinet van 11 augustus 1987, no. 22, en 18 september 1987, no. 57, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State, zijn advies betreffende het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 20 november 1987, no. W09.87.0364, mag ik U hierbij aanbieden.

Het wetsvoorstel en de daarbij behorende memorie van toelichting met bijlagen geven de Raad van State aanleiding tot het maken van een aantal opmerkingen. Ik veroorloof mij de aanduiding en de nummering van het advies te volgen.

1. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State is de toelichting op het door de Raad aangegeven punt verduidelijkt door aan te geven dat in de definitie van artikel 1, onderdeel c onder 2°, onder het element «de wateren» mede zijn begrepen het element «vaarten».

Voorts kwam het wenselijk voor in de tekst van voormelde bepaling een kleine redactionele wijziging aan te brengen ten einde daarmee beter tot uitdrukking te brengen dat «wateren met de daarbij behorende bruggen» alleen tot openbare gronden worden gerekend, indien zij tot gemene dienst van allen zijn bestemd.

2. In onderdeel g van artikel 1 wordt blijkens de memorie van toelichting (bladzijde 45) met de zinsnede «met kabels gelijk te stellen transmissiemiddelen» bedoeld: radioverbindingen tussen vaste punten. De vraag rijst waarom deze laatste, meer concrete omschrijving niet in de wet zelf is opgenomen.

3. De Raad vraagt zich af of het gestelde in artikel 5, onder b, niet te ruim geformuleerd is, nu uit de toelichting (bladzijde 30) blijkt, dat bedoeld wordt daarin de verzorging van uitsluitend het directe transport van gegevens te verbieden. De bepaling ware in die zin te wijzigen. Hetzelfde geldt voor artikel 15, eerste lid, onder b.

2. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad op dit punt is de in de tekst van artikel 1, onderdeel g, opgenomen zinsnede «of met kabels gelijk te stellen transmissiemiddelen» vervangen door: «of radioverbindingen tussen vaste punten». In verband hiermede is voorts in artikel 22, vierde lid, na onderdeel e een nieuw onderdeel f ingevoerd, luidende: «f. de toewijzing en het gebruik van radiofrequenties;».

3. Met de Raad kan worden ingestemd dat de redactie van het voorgestelde artikel 5, onder b, de bedoeling daarvan niet goed tot uitdrukking brengt. De bedoeling van deze bepaling is niet alleen om de verzorging van het directe transport van gegevens ten behoeve van derden te verbieden, maar ook om aan de huurder van een vaste verbinding te verbieden de kale transportcapaciteit die de vaste verbinding biedt aan een derde onder of weder te verhuren dan wel anderszins ter beschikking te stellen, ongeacht het doel waarvoor deze derde de ter beschikking gestelde capaciteit aanwendt. Benadrukt zij dat met de hiervoor aangegeven bedoeling van de bepaling geen beperking wordt gebracht in de bestaande gebruiksmogelijkheden van nationale en internationale vaste verbindingen op grond waarvan huurders van die verbindingen met gebruikmaking daarvan toegevoegde-waarde-diensten aanbieden aan derden, waaronder de zg. tele-informatiediensten. Daarbij kunnen zij aan derden ook de mogelijkheid bieden om met gebruikmaking van die diensten zelf andere toegevoegde-waarde-diensten over die vaste verbinding aan te bieden.

De opmerking van de Raad heeft ertoe geleid de hiervoor weergegeven bedoeling van artikel 5, onder b, in de tekst duidelijker tot uitdrukking te brengen en daartoe ook de redactie van het voorgestelde artikel in zijn geheel iets aan te passen. Het artikel komt nu te luiden als volgt:

«5. Het is degene aan wie krachtens artikel 4, tweede lid, het gebruik van een vaste verbinding ter beschikking is gesteld, verboden:

a. de vaste verbinding te gebruiken of te doen gebruiken voor het voor derden verzorgen van diensten, omschreven krachtens artikel 4, eerste lid;

b. het directe transport van gegevens voor derden te verzorgen of te doen verzorgen, dan wel het gebruik van een vaste verbinding aan een ander ter beschikking te stellen tenzij in het kader van een andere dienst met betrekking tot telecommunicatie dan bedoeld onder a, welke wordt verzorgd door degene in de aanhef bedoeld.»

In aansluiting op deze aanpassing is de toelichting op dit artikel verduidelijkt.

4. Wat betreft artikel 9 wijst de Raad op het volgende:

– In aanvulling op het in de toelichting ten aanzien van het tweede lid, onder «e», vermelde (bladzijde 50) ware de regeling te noemen die thans in de ontwerp-Machtigingswet PTT Nederland NV is opgenomen. Artikel 2, vierde lid, van dat ontwerp voorziet namelijk in de verplichting om binnen vijf jaren na de oprichting van PTT Nederland NV de volledige uitvoering van de concessie op te dragen aan een dochtermaatschappij die daarmee uitsluitend zal worden belast. Alsdan wordt de regeling in artikel 9, tweede lid, onder e, overbodig.

– Artikel 5, derde lid, onder e, van de ontwerp-Postwet noemt met zoveel woorden de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de gebruikers als in de algemene richtlijnen te regelen onderwerp. Gelet op bladzijde 51, eerste onvolledige volzin, van de toelichting op dit ontwerp ware deze gedragslijn na te volgen in artikel 9, derde lid.

5. Evenals bij de ontwerp-Postwet is als bijlage bij het voorstel van wet toegevoegd een voorontwerp van de in artikel 9 bedoelde algemene richtlijnen. De Raad meent dat de onder meer in punt 10.2 van die richtlijnen neergelegde verplichting voor Uw minister om de werking van de richtlijnen van de concessie op gezette tijden te evalueren, gelet op het gewicht van deze materie, in het wetsvoorstel zelf dient te worden opgenomen. Het wetsvoorstel ware met een bepaling van die strekking aan te vullen.

6. Krachtens artikel 16 zullen procedureregels voor de totstandkoming van besluiten inzake (kortweg) machtigingen tot stand kunnen worden gebracht «in die gevallen, waarin de bij de besluiten betrokken belangen dit rechtvaardigen» (bladzijde 59, memorie van toelichting).

4. Met de Raad kan worden ingestemd dat aan de regeling van artikel 9, tweede lid onder e, met betrekking tot de verplichting tot een gescheiden financiële verantwoording haar betekenis komt te ontvallen op het moment dat ingevolge artikel 2, vierde lid, van de ontwerp-Machtigingswet PTT Nederland NV de volledige uitvoering van de concessie wordt opgedragen aan een aparte dochtermaatschappij van PTT Nederland NV. De toelichting is op dit punt aangepast.

Voorts is in aansluiting op artikel 5, derde lid onder e, van de ontwerp-Postwet in het onderhavige wetsvoorstel in artikel 9, derde lid, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de gebruikers als apart in de algemene richtlijnen te regelen onderwerp opgenomen.

5. Aan het advies van de Raad op dit punt is gevolg gegeven. Daartoe is in artikel 9 een nieuw negende lid ingevoegd, waarin de thans in het voorontwerp van de in artikel 9 bedoelde richtlijnen neergelegde verplichting voor de minister om de werking van de richtlijnen van de concessie op gezette tijden te evalueren is opgenomen. De toelichting op dit punt is aangevuld.

6. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad over artikel 16, eerste lid, is dit artikel aangevuld in dier voege dat deze bepaling ook van toepassing is op ontheffingen als bedoeld in artikel 15, tweede lid, en artikel 26, tweede lid.

Een dergelijke bepaling is niet opgenomen voor ontheffingen (onder andere artikel 15, tweede lid, en artikel 26, tweede lid). Tenzij het uitgesloten moet worden geacht dat voor ontheffingen behoefte zal zijn aan procedureregels, ware de ontheffing in dit artikel op te nemen.

Daarnaast komt het wenselijk voor in de aanhef van het tweede lid tussen de woorden «kunnen» en «betrekking» het woord «slechts» in te voegen. Voorts is het wenselijk geoordeeld om artikel 16, tweede lid onder a, nog op een enkel punt aan te vullen door daarin tot uitdrukking te brengen dat de onder a bedoelde regels niet alleen betrekking hebben op de wijze van indiening, maar ook op de wijze van behandeling van aanvragen tot verlening, wijziging of intrekking van de in het eerste lid bedoelde machtigingen of ontheffingen, en voorts op de wijze waarop de ambtshalve wijziging of intrekking van die machtigingen of ontheffingen wordt voorbereid.

In artikel 16, tweede lid onder b, zijn de woorden «worden verstrekt» vervangen door «dienen te worden verstrekt».

7. In artikel 18, negende lid, onder e, wordt als reden tot intrekking van een machtiging genoemd: «indien ... de gronden waarop de machtiging is verleend zijn vervallen». Het is de Raad niet duidelijk wat hieronder moet worden verstaan. Indien slechts het geval wordt bedoeld dat de bestaansredenen van de machtiging is vervallen, doordat bijvoorbeeld de radiozendinrichting niet meer bestaat of buiten gebruik is, ware zulks in de memorie van toelichting aan te geven. Indien onder het begrip gronden een breder scala van beleidsoverwegingen wordt begrepen dan slechts het opschonen van het machtigingsbestand, lijkt zulks niet te verenigen met het limitatieve karakter van het negende lid.

Een zelfde opmerking geldt ten aanzien van artikel 22, zesde lid.

7. Met het bepaalde in het voorgestelde artikel 18, negende lid onder e, wordt bedoeld op gevallen als welke de Raad in haar advies als voorbeelden noemt. De toelichting is op dit punt in deze zin aangepast.

8. Ingevolge artikel 18, zevende lid, wordt een machtiging voor een radio-electrische zendinrichting geweigerd indien een doelmatige verzorging van de telecommunicatie in het algemeen maatschappelijk en economisch belang dit vordert. Ingevolge artikel 19, eerste lid, kan ten aanzien van een radio-electrische zendinrichting, die bestemd is voor het tussen vaste punten tot stand brengen van één of meer verbindingen welke dienen voor telecommunicatie, die geheel of gedeeltelijk de openbare grond overschrijdt, een machtiging voor een zodanige verbinding worden geweigerd, indien de doelmatige verzorging van de telecommunicatie in het algemeen maatschappelijk en economisch belang zich tegen het verlenen van de machtiging verzet.

8. Naar aanleiding van hetgeen de Raad opmerkt over de verhouding tussen artikel 18, zevende lid, en artikel 19 kan het volgende worden opgemerkt. Met artikel 19 wordt alleen afgeweken van artikel 18, zevende lid onder c, door een ruimere weigeringsgrondslag te scheppen voor machtigingen voor radio-elektrische zendinrichtingen die zijn bestemd voor de in artikel 19, eerste lid, aangegeven verbindingen tussen vaste punten, daarbij uitgaande van de taak van de houder van de concessie om binnen redelijke termijn en redelijke voorwaarden de mogelijkheid van een voorziening gelijkwaardig aan de aangevraagde verbinding aan te bieden. Het komt wenselijk voor de tekst van artikel 19 op deze punten te verduidelijken

De Raad neemt aan dat deze bepaling niet zozeer betrekking heeft op het weigeren van een machtiging voor de zendingrichting als geheel, hetgeen reeds door artikel 18, zevende lid, wordt bestreken, maar op het weigeren van een machtiging van één of meer van de gevraagde verbindingen. Uit de memorie van toelichting valt dit echter niet af te leiden, zodat een aanvulling ter plaatse wenselijk is. Het college vraagt zich bovendien af of er verschil in betekenis bestaat tussen de terminologie in artikel 18, zevende lid, «dit vordert» en artikel 19, eerste lid, «zich ... verzet». Indien er geen verschil is, ware in beide gevallen dezelfde term te hanteren.

Een zelfde opmerking geldt de vergelijkbare termen in artikel 23, vierde lid (vordert), en artikel 24, tweede lid (zich verzet), en zesde lid (vordert).

door de aanhef van het eerste lid aan te passen en voorts het bepaalde in het eerste en tweede lid van artikel 19 beter op elkaar af te stemmen en samen te voegen in één bepaling. Deze bepaling komt als volgt te luiden:

«19. In afwijking van artikel 18, zevende lid onder c, wordt een machtiging voor het aanleggen, aanwezig hebben of gebruiken van een radio-elektrische zendingrichting, die is bestemd voor het tussen vaste punten tot stand brengen van één of meer verbindingen welke dienen voor telecommunicatie die, geheel of gedeeltelijk, openbare grond overschrijdt, geweigerd indien:

a. de houder van de concessie bereid en in staat is binnen een redelijke termijn en tegen redelijke voorwaarden het gebruik van een aan zodanige verbinding gelijkwaardige voorziening ter beschikking te stellen, of

b. anderszins een doelmatige verzorging van de telecommunicatie in het algemeen maatschappelijk en economisch belang zich tegen het verlenen van een machtiging verzet.»

Zoals hiermee is aangegeven heeft het weigeringscriterium in artikel 19 een ruimere strekking dan het weigeringscriterium in artikel 18, zevende lid onder c, dat spreekt van «indien een doelmatige verzorging enz. dit vordert».

De term «dit vordert» wordt in het wetsvoorstel alleen in die gevallen gebruikt, waarin – als uiterste middel – het noodzakelijk wordt geacht in het belang van de doelmatige verzorging van de telecommunicatie in het algemeen maatschappelijk en economisch belang een machtiging te weigeren of in te trekken. De term «zich ... verzet» ziet op een ruimere kring van gevallen waarin het belang van een doelmatige verzorging van de telecommunicatie als hiervoor omschreven het ongewenst doet zijn een machtiging te verlenen. In de gevallen waarin voor de term «dit vordert» is gekozen geldt derhalve een zwaardere bewijslast voor de minister dan bij de term «zich .. verzet». De toelichting is in vorenstaande zin aangevuld.

In samenhang met de hiervoor aangegeven wijziging van artikel 19 zijn ook het tweede en derde lid van artikel 24 aangepast en samengevoegd tot één bepaling welke overeenkomt met artikel 19.

9. Anders dan in artikel 18, zevende en negende lid, en artikel 24, tweede en zesde lid, is de weigeringsgrond die gelegen is in de «doelmatige verzorging van de telecommunicatie in het algemeen maatschappelijk en economisch belang» niet tevens intrekingsgrond in het in artikel 19, eerste lid, bedoelde geval.

De reden hiervoor ware in de toelichting aan te geven. Op zichzelf is immers niet duidelijk waarom de reden die voor de opname van de intrekingsgrond in artikel 18, negende lid, en artikel 24, zesde lid, wordt aangevoerd (mogelijke wijziging van de situatie ná de verlening van de machtiging) niet evenzeer voor de situatie bedoeld in artikel 19, eerste lid, zou gelden (memorie van toelichting, bladzijde 62).

Een zelfde opmerking geldt artikel 23, vierde lid; de daarin opgenomen weigeringsgrond heeft geen pendant in het zesde lid van dat artikel.

10: De Raad vraagt zich af of in de wet geen bepaling opgenomen dient te worden dat bij intrekking van een machtiging de houder aanspraak kan maken op een naar billijkheid te bepalen vergoeding voor door hem te lijden schade, die redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven.

11. In de toelichting op artikel 22 (bladzijde 63) wordt opgemerkt dat de houder van de concessie bevoegd is tot de aldaar bedoelde handelingen «voor zover voor het desbetreffende gebied geen machtiging is verleend». Deze beperking blijkt evenwel niet uit artikel 3, eerste lid, van deze wet en is evenmin op artikel 22, vijfde lid, onder c, terug te voeren (de concessiehouder heeft immers geen machtiging nodig). Indien deze zinsnede kan worden gehandhaafd, is een nadere toelichting wenselijk.

9. De voorgestelde aanpassing van artikel 19, als hiervoor aangegeven onder punt 8, brengt mee dat op de in dat artikel bedoelde radio-elektrische zendingen het regime van artikel 18 onverkort van toepassing is met uitzondering van het zevende lid onder c van dit artikel. Ook de door de Raad bedoelde intrekingsgrond in artikel 18, negende lid onder c, is derhalve van toepassing op de in artikel 19 bedoelde radio-elektrische zendinrichtingen. De toelichting is op dit punt verduidelijkt.

Op de opmerking van de Raad met betrekking tot artikel 23 zal hieronder bij punt 11 afzonderlijk worden ingegaan.

10. Naar mijn oordeel is er onvoldoende grond in het onderhavige wetsvoorstel ten aanzien van intrekking van machtigingen een algemene vergoedingsregeling op te nemen als door de Raad bedoeld. De vraag of en in welke gevallen intrekking van machtigingen voor de verschillende soorten telecommunicatie-inrichtingen op de gronden voorzien in het wetsvoorstel leidt tot een zodanig nadeel van de machtinghouder dat intrekking noopt tot toekenning van een naar billijkheid te bepalen vergoeding voor dat nadeel, zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld. Van belang daarbij is dat deze beoordeling in beroep door het College van Beroep voor het bedrijfsleven kan worden getoetst, daarbij rekening houdend met de ontwikkelingen terzake in de administratieve rechtspraak.

11a. De passage in de memorie van toelichting waarop de Raad in zijn opmerking wijst moet bij nader inzien onjuist worden geacht en is daarom geschrapt.

11b. Naar aanleiding van de hiervoor onder punt 8 gegeven verduidelijking over het verschil tussen het weigeringscriterium «indien een doelmatige verzorging enz. dit vordert» en het weigeringscriterium «indien een doelmatige verzorging enz. zich verzet» komt het

bij nader inzien wenselijk voor in artikel 23, vierde lid, te kiezen voor laatstbedoeld weigeringscriterium. Een in artikel 23 bedoelde machtiging kan immers voor de houder van de concessie soortgelijke gevolgen hebben als een machtiging voor verbindingen bedoeld in de artikelen 19 en 24. Hier komt nog bij dat een op grond van artikel 23 verleende machtiging mag worden gebruikt voor het zelfstandig exploiteren van een draadomroepinrichting ten behoeve van diensten met betrekking tot telecommunicatie als bedoeld in het tweede lid van dit artikel. Op grond van de hiervoor aangegeven overwegingen komt artikel 23, vierde lid, als volgt te luiden:

«4. Een aanvullende machtiging wordt geweigerd indien een doelmatige verzorging van de telecommunicatie in het algemeen maatschappijk en economisch belang zich tegen het verlenen van de machtiging verzet».

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad aan het slot van punt 9 is het bij nader inzien nodig geoordeeld in het zesde lid van artikel 23 alsnog eenzelfde intrekingsgrond op te nemen als in de artikelen 18, negende lid onder c, en 24, zesde lid onder a.

De toelichting is op de hiervoor aangegeven punten aangepast.

In verband met de hiervoor aangegeven aanpassingen van artikel 23 hecht ik eraan op te merken dat deze aanpassingen alleen hun grond vinden in redenen van wetssystematiek en niet vooruitlopen op de standpuntbepaling van het kabinet met betrekking tot het rapport van de commissie Zegveld over de integratie van lokale telecommunicatie-infrastructuren.

12. Ter wille van de duidelijkheid ware in artikel 30 met zoveel woorden de instantie aan te duiden die de in dit artikel bedoelde verklaring van toelating afgeeft. Het is het college voorts niet duidelijk waarom het in artikel 30, zesde lid, geformuleerde verbod zich beperkt tot de aldaar bedoelde handelingen, verricht «in de uitoefening van een beroep of bedrijf», terwijl bij het soortgelijke verbod vervat in artikel 31, derde lid, een dergelijke beperking niet geldt. Deze bepalingen waren nader te bezien.

12. Aan het voorstel van de Raad om in artikel 30 zelf een instantie aan te duiden die de in dit artikel bedoelde verklaring van toelating afgeeft is geen gevolg gegeven. Het komt wenselijk voor de mogelijkheid open te laten dat de afgifte van die verklaring met inachtneming van daartoe bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels wordt opgedragen aan een daartoe aan te wijzen bestaande dan wel in het leven te roepen privaatrechtelijke instelling.

De door de Raad gesignaleerde discrepantie tussen het in artikel 30, zesde lid, geformuleerde verbod en het soortgelijke verbod in artikel 31, derde lid, komt bij nader inzien ongewenst voor. De redactie van artikel 31, derde lid, is alsnog aangepast aan die van artikel 30, zesde lid.

13. De Raad meent, dat het niet zonder meer vanzelf spreekt, dat de regeling voorzien in Hoofdstuk V in dit wetsvoorstel thuishoort, gelet op de zeer grote reikwijdte van de ontstoringsbepalingen (zie ook bladzijden 76, laatste volledige alinea van de memorie van toelichting). Dit zou in de toelichting dienen te worden besproken.

13. Opneming van een wettelijke regeling inzake de ontstoring van elektrische en elektronische inrichtingen in het onderhavige wetsvoorstel is naar mijn oordeel bijzonder wenselijk, zo niet noodzakelijk. Er bestaat een zeer nauwe samenhang tussen de regeling van de ontstoring van allerlei elektrische en elektronische inrichtingen (o.a. huishoudelijke apparatuur, randapparatuur, toestellen voor radio- en tv-ontvangst en medische apparatuur) en de beïnvloeding van die apparatuur door en op de werking van telecommunicatie-inrichtingen, zowel die welke deel uitmaken van de telecommunicatie-infrastructuur als andere inrichtingen. De toelichting is op dit punt verduidelijkt.

14. Ter verduidelijking van de procedure lijkt het de Raad wenselijk dat in artikel 34, tweede lid, aan de houder van de concessie wordt voorgeschreven, dat hij, indien geen overeenstemming wordt bereikt, aan degene op wie de gedoogplicht rust een schriftelijke aanschrijving zendt waarin de voorgenomen plaats en wijze van uitvoering wordt omschreven, waarna deze een bezwaarschrift kan indienen bij de minister.

Ingevolge artikel 34, vijfde lid, vervalt de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift, indien in buitengewone omstandigheden de artikelen 58 en 59 van de wet in werking zijn gesteld. Aannemende dat ook in de buitengewone omstandigheden de PTT zal voortgaan met werkzaamheden aan kabels voor de gewone telecommunicatie, meent de Raad dat het geheel opheffen van de mogelijkheid onder die omstandigheden bezwaar te maken te ver gaat. Dit ware te beperken tot de aanleg, de instandhouding of de opruiming van kabels ingevolge de door de minister op grond van de artikelen 58 en 59 gegeven aanwijzingen of gestelde regelen. Daaraan dienen, naar de Raad meent, ook de verplichtingen voortvloeiend uit artikel 60 te worden toegevoegd.

14. Artikel 34, tweede lid, is overeenkomstig het voorstel van de Raad van State aangepast.

Naar aanleiding van de opmerking van de Raad over artikel 34, vijfde lid, is dit artikellid aangepast. Deze bepaling luidt nu als volgt:

«5. Het bepaalde in het eerste tot en met vierde lid is niet van toepassing indien ingevolge aanwijzingen gegeven op grond van artikel 58 kabels ten dienste van de telecommunicatie-infrastructuur worden opgeruimd.»

In de aldus aangepaste bepaling wordt alleen gesproken van opruiming en niet ook van aanleg, aangezien artikel 58, eerste lid onder a, wat betreft de telecommunicatie-infrastructuur alleen betrekking heeft op de instandhouding en exploitatie en niet op de aanleg van nieuwe voorzieningen. De door de Raad genoemde artikelen 59 en 60 hebben niet betrekking op de toepassing van artikel 34, vijfde lid, aangezien zij niet zien op de aanleg en opruiming van kabels ten dienste van de telecommunicatie-infrastructuur.

15. De Raad wijst erop dat de tekst van het laatste lid van artikel 41 nog zal moeten worden aangepast aan het ontwerp voor een nieuwe gemeentewet, dat bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangig is.

16. Anders dan de memorie van toelichting doet verwachten is de redactie van artikel 42, onder d, beperkter dan die van het bestaande artikel 3ter, zesde lid, onder d, van de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 in zoverre als in artikel 42 slechts de kosten van het toezicht op de houder van de machtiging kunnen meewegen bij de vast te stellen vergoeding en niet, zoals in artikel 3ter, ook de controle op illegale zendingen. De memorie van toelichting ware ter zake aan te passen.

17. In de toelichting op artikel 43 wordt aangegeven dat uit praktische overwegingen het College van Beroep voor het bedrijfsleven tevens bevoegd is verklaard te beslissen over geschillen op terreinen waar het sociaal-economische aspect in mindere mate aanwezig is. De Raad vraagt zich af of in dit geval de bedoelde praktische overwegingen een voldoende basis vormen. De Raad wijst in dit verband op het risico dat kan ontstaan dat geschillen over beschikkingen genomen krachtens de Mediawet en beschikkingen genomen krachtens de onderhavige wet, die naar hun inhoud nauw met elkaar samenhangen, door verschillende beroepsinstanties zullen worden beoordeeld. Een zodanige situatie ware te vermijden.

15. Aan deze opmerking van de Raad zal bij de voorbereiding van de invoering van de nieuwe Gemeentewet aandacht worden geschonken.

16. De bepaling van artikel 42, onder a, heeft, anders dan de Raad daaruit heeft gemeend te begrijpen, niet de bedoeling vergoeding van toezichtskosten mogelijk te maken voor opsporingsactiviteiten ten aanzien van illegale zendingen, maar ziet uitsluitend op de vergoeding van kosten van het toezicht op de naleving door machtiginghouders van de terzake van die machtigingen bij of krachtens de wet gegeven regels, voorschriften en beperkingen.

17. Met de Raad kan worden ingestemd dat de keuze voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven ertoe kan leiden dat in enkele gevallen beschikkingen, die worden genomen krachtens de onderhavige wet, welke verband houden met beschikkingen genomen krachtens de Mediawet, door een andere beroepsinstantie zullen worden beoordeeld dan de bedoelde beschikkingen genomen krachtens de Mediawet. Ten aanzien van laatstbedoelde beschikkingen is immers de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State de bevoegde beroepsinstantie. Te denken valt hier aan de weigering van een machtiging voor een radio-elektrische zending bestemd voor de verspreiding van lokale omroepprogramma's, zolang niet voor de verspreiding van die programma's zendtijd krachtens de Mediawet is toegewezen. Men zie voor deze weigeringsgrond artikel 18, zevende lid onder d, van het onderhavige wetsvoorstel.

Gezien de zeer beperkte kring van beschikkingen waar in de praktijk verband bestaat met beschikkingen genomen krachtens de Mediawet, weegt het door de Raad gesignaleerde bezwaar niet op tegen het voordeel om voor beschikkingen op grond van de voorgestelde wet het College van Beroep voor het bedrijfsleven als beroepsinstantie aan te wijzen, gelet op de met die beschikkingen verbonden economische belangen.

18. Naar aanleiding van artikel 49, tweede lid, ware in de memorie van toelichting uiteen te zetten welke van de in de aanhef van dit lid vermelde inrichtingen niet zullen worden aangewezen in de hierbedoelde algemene maatregel van bestuur. Het is niet duidelijk waarom niet ten aanzien van alle inrichtingen kan worden opgetreden, indien de houder ernstig in gebreke is.

19. In artikel 51, derde lid, wordt als strafbaar feit aangemerkt dat iemand, uit eigenbaat, via een technische ingreep bewerkstelligt, dat een ander een dienst verricht met betrekking tot telecommunicatie over de telecommunicatie-infrastructuur of een draadomroep. De Raad acht de omschrijving van dit delict zeer weinig helder. Niet duidelijk is bijvoorbeeld wat moet worden verstaan onder een dienst met betrekking tot telecommunicatie. Ook rijst de vraag of met «over» de telecommunicatie-infrastructuur bedoeld wordt: met gebruikmaking van. Onduidelijk is verder of met gebruikmaking van die infrastructuur andere diensten kunnen worden verricht dan met betrekking tot telecommunicatie. Voorshands komt het de Raad voor dat voldoende zal zijn de omschrijving: het verrichten van een dienst met gebruikmaking van de telecommunicatie-infrastructuur. De memorie van toelichting wekt bovendien de indruk dat er niet steeds «iemand» zal zijn die bewogen wordt tot het verrichten van een dienst, doch dat het ook kan gaan om het rechtstreeks door een technische ingreep in werking stellen van een mechanisme. De tekst van het artikel en de memorie van toelichting waren nader te overwegen.

Afgezien van het voorgaande rijst ten aanzien van artikel 57, tweede lid, de vraag waarom hier gesproken wordt van het van rechtswege buiten werking treden van het besluit en in artikel 20, tweede lid, van de ontwerp-Postwet van het vervallen van het besluit. Deze discrepantie ware op te heffen.

20. Artikel 57, tweede lid, schrijft voor dat – in het aldaar bedoelde geval – bij koninklijk besluit wordt bepaald op welk tijdstip artikel 58,

18. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad ten aanzien van artikel 49, tweede lid, is na nadere overweging de aanwijzing bij algemene maatregel van bestuur van de telecommunicatie-inrichtingen als bedoeld in de paragrafen 2 en 5 van Hoofdstuk IV, waarop de in dit artikellid bedoelde maatregelen kunnen worden toegepast, niet nodig geacht. Artikel 49, tweede lid, is op dit punt aangepast.

19. Naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad ten aanzien van artikel 51, derde lid, is het nodig geoordeeld de redactie van dit artikellid te verduidelijken op de volgende punten.

In de eerste plaats is de zinsnede «een dienst met betrekking tot de telecommunicatie over» vervangen door de zinsnede «een dienst met gebruikmaking van».

In de tweede plaats is de uitdrukking «hij die iemand beweegt tot» vervangen door de uitdrukking «hij die bewerkstelligt», om daarmee aan te geven dat het ook kan gaan, zoals de Raad terecht veronderstelt, om het rechtstreeks door een technische ingreep in werking stellen van een mechanisme.

Bij nader inzien is het voorts nodig geoordeeld de maximumgevangenisstraf voor overtreding van dit artikellid belangrijk te verhogen, en wel tot vier jaar. De redenen hiervoor zijn de volgende:

- de in het algemeen zeer ernstige financiële en andere gevolgen van dit delict voor de gedupeerden;

- de omstandigheid dat de vaak ingewikkelde technische omstandigheden waaronder het delict wordt begaan het noodzakelijk maken dat de verdachte in voorlopige hechtenis kan worden gehouden;

- de noodzaak te waarborgen dat bij de opsporing van gepleegde delicten internationale medewerking wordt verkregen.

Het genoemde artikellid en de toelichting hierop zijn aan de hiervoor aangegeven wijzigingen aangepast.

Op de opmerking van de Raad ten aanzien van artikel 57, tweede lid, zal hieronder in punt 20 worden ingegaan.

20. Naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad ten aanzien van artikel 57, derde lid – in het advies wordt abusievelijk

vijfde lid, onderscheidenlijk artikel 59, vierde lid, buiten werking treedt. Het komt de Raad evenwel voor dat deze bepalingen uit hun aard niet in werking behoeven te worden gesteld – in artikel 56, eerste lid, worden zij dan ook niet vermeld – terwijl er evenmin aanleiding lijkt te zijn om deze artikelen op een bepaalde datum buiten werking te laten treden.

Deze bepaling ware naar 's Raads oordeel opnieuw in overweging te nemen. Een vergelijkbare opmerking heeft de Raad gemaakt in zijn advies inzake de ontwerp-Postwet.

21. In artikel 61, eerste lid, is voorzien in overleg met de bewindslieden van Binnenlandse Zaken en Defensie; dit is niet het geval ten aanzien van het daarmee corresponderende artikel 23, eerste lid, van de ontwerp-Postwet. Dit verschil ware te verklaren.

In artikel 61, derde lid, waren (overeenkomstig artikel 23, tweede lid, van de ontwerp-Postwet) voor de woorden «tot wijziging» in te voegen: tot vaststelling of.

22. Artikel 66, eerste lid, van dit ontwerp bepaalt dat de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 wordt ingetrokken met dien verstande dat de regels vastgesteld krachtens de desbetreffende bepalingen van genoemde wet worden geacht te zijn vastgesteld krachtens de overeenkomstige bepalingen van deze wet. De Raad acht een dergelijke constructie weinig bevorderlijk voor de overzichtelijkheid van het stelsel van uitvoeringsregelingen, nu daardoor voor onbepaalde tijd regelingen zullen gelden die verwijzen naar artikelen van ingetrokken regelgeving. Het college geeft daarom in overweging voor te schrijven dat de bedoelde regelingen – eventueel na een overgangstermijn – formeel dienen te worden vastgesteld als regelingen krachtens de onderhavige wet.

gesproken van het tweede lid – kan na nadere overweging met de Raad worden ingestemd dat dit artikellid niet dient te worden gehandhaafd. Wel dient in verband daarmee de verwijzing in artikel 56, eerste lid, naar de artikelen 58 en 59 te worden verbijzonderd door in artikel 56, eerste lid, te spreken van «de artikelen 58, eerste tot met vierde lid, en 59, eerste tot en met derde lid».

21. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad ten aanzien van artikel 61 kan het volgende worden toegelicht. De betrokkenheid van Uw Ministers van Binnenlandse Zaken en Defensie bij de uitvoering van het voorgestelde artikel 61 vindt zijn reden in de volgende omstandigheid. Door de houder van de concessie moeten ter voorbereiding van het door hem te verzorgen elektronisch transport van gegevens in buitengewone omstandigheden niet alleen organisatorische en personele maatregelen worden genomen, maar – en hier ligt een verschil met de voorbereiding van de uitvoering van de postdienst in buitengewone omstandigheden – ook bijzondere voorzieningen als bedoeld in het tweede lid van artikel 61 worden getroffen. Het spreekt voor zich dat bij het door de Minister van Verkeer en Waterstaat geven van voorschriften aan de houder van de concessie ten aanzien van die voorzieningen de beide andere genoemde ministers dienen te zijn betrokken vanwege het directe belang van deze voorzieningen voor de veiligheid van de Staat.

22. Aan het voorstel van de Raad ten aanzien van artikel 66, eerste lid, is geen gevolg gegeven. Wel zal worden bevorderd dat voorzover bestaande regelingen op grond van de Telegraaf- en Telefoonwet 1904 ongewijzigd blijven gelden op grondslag van artikel 66, eerste lid, van het onderhavige wetsvoorstel, deze zo spoedig mogelijk na inwerkingtreding van de voorgestelde wet opnieuw zullen worden vastgesteld.

23. De Raad heeft kennisgenomen van het ter informatie bijgevoegde voorontwerp van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van het wetsvoorstel. Het college behoudt zich zijn oordeel voor totdat het ontwerp-besluit ter advisering zal worden aangeboden.

24. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

24. Met de lijst van redactionele kanttekeningen behorende bij het advies van de Raad is rekening gehouden.

Naast de op grond van het advies aangebrachte wijzigingen is het nodig geoordeeld in het wetsvoorstel voorts nog de volgende kleine correcties, welke deels van redactioneel-technische aard zijn en deels tot herstel van enkele omissies dienen, aan te brengen. Ten aanzien van deze correcties is ook de memorie van toelichting, voorzover nodig, aangepast.

Artikel 1, onder i

– de woorden «van naar twee aansluitpunten» zijn gewijzigd in: «tussen twee aansluitpunten».

Artikel 1, onder j

– het woord «koppeling» is gewijzigd in: «aansluiting».

Artikel 4, lid 1

– komt te luiden:

«1. De houder van de concessie is in het belang van het algemeen maatschappelijk en economisch verkeer verplicht bij algemene maatregel van bestuur te omschrijven diensten welke betrekking hebben op het directe transport van gegevens van en naar aansluitpunten, te verzorgen en een ieder tegen vergoeding het gebruik daarvan ter beschikking te stellen. Bij die algemene maatregel van bestuur kan tevens aan de houder van de concessie worden opgedragen een bij die maatregel te omschrijven dienst met betrekking tot de telegrafie te verzorgen en een ieder tegen vergoeding het gebruik daarvan ter beschikking te stellen.»

Artikel 4, lid 2

– de woorden «verplicht tot exploitatie van vaste verbindingen» zijn gewijzigd in: «verplicht om aan een ieder tegen vergoeding het gebruik van vaste verbindingen ter beschikking te stellen».

Artikel 7

– de zinsnede «de krachtens artikel 4, eerste lid, omschreven openbare diensten» is gewijzigd in: «de krachtens artikel 4, eerste lid, aan de houder van de concessie opgedragen diensten».

– de woorden «artikel 4, eerste en tweede lid, omschreven» zijn gewijzigd in: «artikel 4, eerste lid, aan hem opgedragen».

Artikel 8

– de zinsnede «aangeslotenen bij een openbare dienst omschreven krachtens artikel 4, eerste lid,» is gewijzigd in: «aangeslotenen bij een aan de houder van de concessie krachtens artikel 4, eerste lid, opgedragen dienst».

Artikel 9, tweede lid onder e

– is gewijzigd in:

«e. het opstellen van een financiële verantwoording van activiteiten bedoeld in het eerste lid, welke gescheiden is in van die voor andere activiteiten;».

Artikel 13

Lid 1.

– in de aanhef is de zinsnede «de bij of krachtens artikel 4, eerste en tweede lid, omschreven openbare diensten» gewijzigd in: «de krachtens artikel 4, eerste lid, aan hem opgedragen diensten»;

– in de aanhef zijn voor de woorden «vaste verbindingen» ingevoegd de woorden: «van de zorg voor»;

– in onderdeel c is de zinsnede «krachtens artikel 4, eerste lid, omschreven diensten» gewijzigd in: «bedoelde diensten».

Lid 2.

– de woorden «openbare diensten omschreven krachtens artikel 4, eerste lid,» zijn gewijzigd in: «aan de houder van de concessie krachtens artikel 4, eerste lid, opgedragen diensten».

Artikel 15, lid 2

– de zinsnede «tussen bepaalde bij die ontheffing aan te geven categorieën gebruikers,» is gewijzigd in: «tussen gebruikers van een bepaalde bij die ontheffing aan te geven categorie,».

Artikel 18

Lid 1.

– de woorden «en te gebruiken» zijn gewijzigd in: «of te gebruiken»;
Lid 6, a.

– de woorden «de zendingrichting» zijn gewijzigd in: «de radio-elektrische zendingrichtingen»;

Lid 6, b.

– idem als onder a;

Lid 6, c.

– na de woorden «de keuring» is ingevoegd: «, de toelating»;

Lid 6, f.

– voor het woord «bedrijf» is ingevoegd: «beroep of».

Artikel 20

Lid 2.

– de zinsnede «artikel 18, zesde lid aanhef en onder c tot en met g» is gewijzigd in «artikel 18, zesde lid aanhef en onder c tot en met f,»

Lid 4.

– Na de woorden «Een machtiging» is ingevoegd de zinsnede: «als bedoeld in het derde lid onder a»;

– na onderdeel a wordt ingevoegd een nieuw onderdeel b luidende:

«b. de nakoming van Nederland bindende verdragen of besluiten van volkenrechtelijke organisaties dit vordert;».

Artikel 22, lid 4

– toegevoegd is het onderdeel:
«h. de verplichting om binnen een bepaalde termijn nadat de machtiging rechtskracht heeft gekregen de draadomroepinrichting aan te leggen.»

Artikel 24, lid 5, onder e

– het woord «koppeling» is gewijzigd in: «aansluiting».

Artikel 26, lid 2

– de vermelding van artikel 19 is geschrapt.

Artikel 30

Lid 1. – de zinsnede «de openbare diensten omschreven krachtens artikel 4, eerste lid» is gewijzigd in: «de aan de houder van de concessie krachtens artikel 4, eerste lid, opgedragen diensten».

– *Lid 8.* – voor het woord «bedrijfsmatig» is ingevoegd: «beroeps-of»;

– de zinsnede «met inachtneming van de bij of krachtens de Vestigingswet Bedrijven 1954 (Stb. 99) te stellen regels» is gewijzigd in: «met inachtneming van de bij of krachtens

algemene maatregel van bestuur te stellen regels met betrekking tot de vakbekwaamheid.».

Opschrift Hoofdstuk V

– is gewijzigd in: «Ontstoring van elektrische en elektronische inrichtingen».

Artikel 31

Lid 1. – het woord «eisen» is gewijzigd in: «regels»;

Lid 2. – de zinsnede «krachtens gewijzigd in: «voorkomen».

– *Lid 2.* – de zinsnede «krachtens het eerste lid gestelde eisen» is gewijzigd in: «de technische eisen welke zijn opgenomen in de in het eerste lid bedoelde regels».

Lid 4, onder f

– is aangevuld met de zinsnede: «, alsmede de aan een machtiging te verbinden voorschriften en beperkingen.»

Artikel 36, lid 1, onder c

– na het woord «kabel» is ingevoegd: «en aansluitpunten».

Artikel 38, lid 3

– na «artikel 34» zijn ingevoegd de woorden: «, tweede en derde lid,».

Artikel 39, lid 1

– de woorden «Rechthebbenden op» zijn gewijzigd in: «Rechthebbenden ten aanzien van».

Artikel 42

Onder a

– voor het woord «machtiging» is ingevoegd: «een»;

– na de woorden «het verlenen van de machtiging» is ingevoegd de zinsnede: «, het verkrijgen van de bevoegdheid tot bediening van radio-elektrische zendinrichtingen, als bedoeld in artikel 18, zesde lid onder b;».

Onder b

– deze bepaling komt te luiden:
«b. de kosten van de bemoeiingen met betrekking tot:
1°. de keuring, toelating en registratie van inrichtingen, bedoeld in artikel 18, zesde lid onder c, en het toezicht op de naleving daarvan,

2°. de keuring en verklaring van toelating van inrichtingen, bedoeld in artikel 30, tweede lid onder a en c, en het toezicht op de naleving daarvan, en

3°. de keuring van inrichtingen, bedoeld in artikel 31, vierde lid onder a, en het toezicht op de naleving daarvan;»

Onder c

– de woorden «van storing» zijn gewijzigd in: «over storing»;
– «18, zesde lid onder b,» is gewijzigd in: «18, zesde lid onder d,»;
– na «18, zesde lid onder d,» is ingevoegd de zinsnede: «20, tweede lid, voorzover daarin artikel 18, zesde lid onder d, van overeenkomstige toepassing is verklaard».

Onder d

– in de vierde regel na «erkenning» is ingevoegd: «en bevoegdverklaring».

Na onderdeel d is toegevoegd onderdeel:

«e. de kosten van de bemoeiingen met betrekking tot het verlenen van een ontheffing, als bedoeld in de artikelen 15, tweede lid, en 26, tweede lid, en met betrekking tot het toezicht op de naleving van zodanige ontheffing.»

Artikel 46

– dit artikel komt te luiden:

«46. Met het toezicht zijn belast:

a. De ambtenaren van onder Onze Minister ressorterende diensten, die daartoe door hem zijn aangewezen;

b. De ambtenaren van rijks- of gemeentepolitie, die daartoe door Onze Minister, in overeenstemming met Onze Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken, zijn aangewezen.»

Artikel 48, lid 1

– De aanhef is gewijzigd in: «De toezichthoudende ambtenaren zijn, voorzover»;

– b. «krachtens de wet» is gewijzigd in: «bij of krachtens de wet».

Artikel 49

Lid 1. – in de 7e regel is na «belemmeringen» ingevoegd de zinsnede: «en, bij het niet naleven van de aanwijzingen,».

Lid 2. – in de 4e regel is «nagekomen» gewijzigd in: «nageleefd».

Lid 3. – na de woorden «na te leven» zijn ingevoegd: «dan wel te gedogen».

Artikel 51, lid 5

– na «25, eerste lid,» is ingevoegd: «30, achtste lid,»;
– 31, vierde lid onder c en d,« is gewijzigd in: »31, eerste lid en vierde lid onder a, c, d en f,».

Artikel 64, lid 1

– na «31, eerste en vierde lid,» is ingevoegd in: «, en 65».

Artikel 66

Lid 3. – «artikel 18 en 20» is gewijzigd in: «artikel 18 of 20»;

Lid 6. – het woord: «voorwaarden» is gewijzigd in de woorden: «voor-schriften en beperkingen».

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Vice-President
van de Raad van State,
Scholten

Ik veroorloof mij U in overweging te geven het hierbij gevoegde, overeenkomstig het vorenstaande gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting met twee bijlagen aan de Tweede Kamer der Staten- Generaal te zenden, een en ander vergezeld van een afschrift van het advies van de Raad van State, afschrift van het nader rapport en het hierbij gevoegde stuk, bevattende de oorspronkelijke tekst van de naar aanleiding van het advies van de Raad van State gewijzigde gedeelten van het wetsvoorstel en van de memorie van toelichting.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies no. W09.87.0364 van de Raad van State van 20 november 1987

– In artikel 7 ware in de laatste regel voor de woorden «vaste verbindingen» in te voegen: de zorg voor.

– In artikel 11 ware de vindplaats van het aldaar genoemde verdrag te noemen.

– In artikel 25, tweede lid, dient in plaats van «vierde tot en met achtste lid» te staan: vierde tot en met negende lid.

– In artikel 39, derde lid, ware in plaats van «dringende» te schrijven: ernstige.

- In artikel 58, vijfde lid, en artikel 59, vierde lid, ware in plaats van «keert (...) uit» te schrijven: kent (...) toe (vergelijk artikel 21, zesde lid, van de ontwerp-Postwet).
- In artikel 70, eerste lid, ware te schrijven: het onderwerp van, dan wel: de onderwerpen.
- De eerste volzin van onderdeel 2.2.1 van de memorie van toelichting (bladzijde 22) behoeft redactionele wijziging.